

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

S k í r s l a

u m

Besastada = Skóla

fyrir skóla = árið 1840 — 1841.

Samin af

Jóni Jónssyni

Lector theologiæ R. af D.

Videyjar Klaustri.

Prentub á kostnað Besastada skóla.

1 8 4 1.

Þ einstökum opinberum skólum í Danmörku hafði það æði leingi tífkast, að útgæfa á prenti á þeirra kostnad bókrit (**Programmala**) til að hlusta á hid opinbera lærdómspróf (**Den offentlige Examen**) í skólanum, áður enn Lögjæfin fyrir skólana í Danmörku, er útgæfin var þann 7da Nov. 1809, í sínum 89 § baud, að þessari vönu skyldi framhalda í þeim skólum, í hvorjum hún áður hafði verið tífkanleg, en það hafði ekki verið nema í nokkrum og ekki nema víð og víð, og varð ekki heldur eptir það, að áminnst lögjæf út- kom. Þessum bókritum skólanna var eins háttad, eins og þeim bókritum, sem Háskólarnir útgæfa til að boda eitthvort árlegt hátíðarhald, eða einhverja hátíð, sem haldast á til minningar einhverjum merkilegum víðburði, er Háskólinn á- lítur sér skylt að halda á lopt og gjöra minnisstæðann. Þvílík bókrit eru von að vera hníslégs innihalds og mjög ólíks, sem og er víðurkvæmilegt; því Háskólar hvorki ega né meiga láta sér vera óvíðkomandi nokkurt vífindalegt efni. En þó sum af þessum bókritum sýnist vera mjög lítilljárleg, hafa sum aptur verið harla lærdómsrík, og mikill misir í ef ekki hefdu útkómíð; því margt lærdóms efni er þeirrar náttúru, að mestum þorra manna þíkir lítill fróðleikur í og eingin stémtum að lesa, víll því ekkert fyrir gæfa, þó útgéfid sé á prent, og þess vegna einginn Prentari prenta á sinn kostnad, sem þó einstökum lærdum mönnum, af því það snertir vífinda grein þeirra, þíkir mesta gérsemi, vegna þess það fræðir um eitthvad einstakt í vífindanna stóra ríki, lag- færir villu, eða vekur eptírtekt á að eitthvad sé ekki fullstóðad,

edur upplýfir betur það sem menn áður sáu í þöku, eða höfdu ekki gétad fullkomlega áttad sig í, svo að margir vísinda menn kannsté eptirá kannist við, að það var ekki lítils verðt að því líkt smárit útkom, þó þeim í fyrstu sýndist það lítils fjórlegt. Einstök því líkt smárit hefdu traudlega útkomid ef Háskólar hefdu ekki útgéfid bódarit til ýmistlegs hátídar halds, nema ritþofundarnir hefdu verid esnadit eda svo hugadit að géfa þau út á egin kostnad og hefdu lítlegra rotnad ásamt líkama þofundfins og aldrei sjed dagsfins ljós. Eins og þeim umgéttnu Háskólanna bódaritum hefiv verid variv, eins hefiv þinna lærdu skóla bódaritum verid hátíad; þau hafa verid ýmistlegs innihalds, sum lítilsfjórleg, en önnur lærðómárit; eins fyrir það þó mörg þeirra hverki hafi géfid nokkra skírslu um þá skóla, frá hverjum þau hafa útkomid, né innihaldid nokkud skólum yfir þofud víðfomandi efni, nema einungis það að boda það einstaka hátídar hald, er bódaritid midadi til, eda bjóða monnum að hlusta á hid opinbera lærðómárit próf í skólunum.

Í Íslands lærdu skólum, hverki á meðan skólarnir voru í Skálholti eda á Hólum, né þann stutta tíma, sem skólinn var í Reykjavík, nefnilega frá 1787 til 1804 (árit 1804—1805 var hvergi opinber skóli í Íslandi), og ekki heldur eptir það að Hóla = skóla var skreypt saman við Reykjavískur skóla ár 1801 ¹⁾, var nokkurt bódarit útgéfid frá skólum þessum, og ekki heldur útkom, eptir að skólinn skuttist að Vefsastöðum 1805, nokkurt bódarit fyrrenn árit 1828. Þá kom út hid fyrsta bódarit, sem frá nokkrum íslenskum skóla komid hefiv, það eg tilveit. Midadi það til að boda að hátíð þrjú haldin í Vefsastada skóla nærsta Gunnudag eptir vors þá ríkjandi Konungs Fridríks 6ta sæðingar dag, í minningu nefnds dags. Uppá þessu höfdu stungid þá verandi Stiptamtmadur Íslands Kammerherra P. J. Zoppe, R. af Dbr., nú Amtmadur í Veile Amti í

¹⁾ Sjá P. Pétursson: *Histor. eccles. Islandice. Havnæ* 1841 bladf. 364.

Íslandi, og vor ennú lifandi Biskup Steingrímur Jónsson Commandeur af Dbr. og Dbrm: árið áður þann 28da Janúar 1827; en Stjórnarráð (Direction) Háskólans og hinna lærðu skóla samþykkt með bréfi dagsettu 8da Sept. s. á. Frá þeim tíma hefir áminnst hátið verið árlega haldin og bodsrit útkomid til að bjóða til þeirrar háttar. Bodsritin sjálf hafa verið ýmislegs efnis, og vona eg þess, að minnsta kosti sum muni leingi uppi verða. A þessari árlegu skóla hátið, síðan hún byrjadi, hefir ræða verið haldin af einhverjum skólans kunnara, optast Lector, og einum skólans lærisveinum, og undirleis hefir einstakur lærisveinn, einstökum sinnum tveir, er álitust að taka öðrum fram í ydni, lærðóms framförum, sem tortryggilegt framferdi ekki bæði þarfrá, verið heidradir með gjöf einstakrar bókar, hverri gáfu hefur samfara verið aðvörum Biskupsins í stutttri ræðu til þess edur þeirra, sem hnöfsid hlutu, til að láta sig ekki af því leida til ofmetnadar, og upphvatning til enna sömu og annara lærisveina, að taka sér fram í námslífi og góðri breitin. Allt hefir þetta verið á latínu eptir fornum stíl, eins og áður ræður þær, sem haldnar voru við byrjun og uppsögn skólanna á hverju ári; hver venja viðhélt í Bessastada skóla líka, þágangad til á seinni hluta ávanna á milli 1810 og 1820, þá hún aflagdi og kunnendurnir hafa síðan haldið ræður sínar á Ísiendsku, sem allir lærisveinarnir skildu; að undanleikum þeim umgétinu ræðum er haldnar hafa verið í minningu Konungsins fæðingar, sem hafa verið á Latínu. Þessi hátið í minningu fæðingar Fridriks ens Öta, var síðast haldin þann 2an Febr. 1840, því hýngad frá Danmörku til vors fjærlæga lands hafði þá enn ekki borist fregnin um lát Konungsins.

En þótt eingin prentud bodsrit til að hlusta á hid op; inbera lærðómspróf í skólunum í Íslandi hafi af þeim útgéfin verið allt til þessa, hefir samt yfirheyrflan í Bessastada skóla einganveiginn framfarid með nokkurri leynd; því frá því skólinn fluttist að Bessastöðum haustid 1805, hefir ætíð nokkrum dögum áðurenn hid opinbera lærðómspróf (den

offentlige Examen) á vorin hefir byrjad, bæði hinna sem eptir verða og þeirra lærifveina, sem ætlast hefir verið til að útskrifast skyldu, verið uppfest skriflegt bóksskjal á opinberum stað í Reykjavík og á Vefsastæðum ¹⁾, með hvörjum allir skólans vinir og velunnarar hafa bednir verið að heidra það opinbera lærdómspróf með þeirra nærveru, og í sama bóksskjali hefir verið tiltekin dagur og tími, á hvörjum þeir sem útskrifast eiga, og hverr bekkur (Classe) skólans fyrir sig, og í hvörri vísindagrein útaf fyrir sig, þeir ættu að yfirheyrast; en eingin prentud skýrsla um skólans ástand og aðgjördir hefir hínagad til verið útgéfin, heldur hefir Eriptamtanni og Biskupi Íslands árlega verið skriflega skirt frá öllu skólanum viðkomandi, og hvornig og hvað hafi verið í skólanum kennt. Af öllu þessu hefir líka afskrift árlega verið send þvi Róntinglega Stjórnarráði (Directien) Háskólans og enna lærdu skóla ásamt fleirum skýrslum, sem bréi nefnds Stjórnarráðs baud, dagsett 16da Júlíi 1806. Því var að hverjum mánuði loknum send Eriptinu skýrsla af hverjum kennara útaf fyrir sig, og hún tvískrifud (in Duplo), sín fyrir hvert, Stjórnarráðið og Eriptid sjálfst, um það, hvað hann hefði á þeim mánuði kennt og hvornig að því farid o. s. fr.; en síðustu ár, mörg nokkud, fór það að verða venja, að gjöra það ekki optar enn þrisvar á hvörju skóla ári, er reiknast frá 1ta October til enda nærsta Mál mánaðar. Með þess essta kunnara skýrslum hafa árlega tölur fylgt um það, hvornig hvörjum lærifveini útaf fyrir sig hafi tekist, þá hann opinberlega í Janúar og Mál mánuðum var yfirheyrður að gjöra skil fyrir því sem hann hafði numid. Allt til ársins 1830 kom dómurinn hé um einungis uppá Biskupinn og skólans kunnara, en frá því ári, allt til þessa dags, hafa árlega á vorin tveir lertir menn verið settir af Eripts: yfirvöldunum til að vera

¹⁾ Þannig var það ekki áður í skólanum í Skálholti, á Hólum og í Reykjavík; þar var eingum óviðkomandi leift að hlusta á yfirheyrsluna í skólanum, og Biskupinn einn grenslabísi í einrúmi, eptirad lausleg yfirheyrsla hafði framsarid í skólanum, eptir þekkingu þeirra, er útskrifast áttu.

viðstaddir á meðan á yfirheyrslu þeirra hefir staðið, sem ætíð adir hafa verið til að útskrifast, til að tæma um þekkingu þeirra. Hver þessara 7 dómara ²⁾ ritar jafnóðt hjá sér sitt álit þar um í hverri vísindagrein. Sem þeir buerfarandi (**Dimittendi**) eru yfirheyrdir í, og verður að lofunum lærðómis vitniðburður (**Character**) hvers eins buerfaranda sá, sem flest atkvæði til segja, þegar þau samaberast að afloknu lærðómisprófinu. Somu reglu er fylgt í vitniðburðargjöf (**Character Uddeling**) fyrir lærðómis framfarir þeirra, er eptir verða í skólanum, með þeim miðmun, að þá gefa ekki adrir atkvæði sín enn Biskupinn og kénararnir; en hver má hlusta á lærðómis prófið sem vill. Þær lærðómisprófs töblur (**Character Tabeller**) sem samdar hafa verið um það hvernig lærivseinunum tekist hefir á vorin, hafa verið uppsestar í Reykjavík og á Vefsastöðum, en þær sem samdar hafa verið eptir miðsvetrar yfirheyrsluna, einungis á Vefsastöðum; því þá er ekkert opinbert lærðómispróf, heldur lærivseinarnir einungis yfirheyrdir í því, sem þeir hafa yfirfarid frá skóla tímans byrjun þann 1ta Oct. til Sóla.

En árið 1839 innkom með Pósthjipinu umburðarbréfi (**Circulaire**) þess konunglega Stjórnarráðs Háskólans og enna lærðu skóla, dagsett 14da Sept. s. á., er það sent hafði öllum skólum í Danmörku um það, að sérhver skólanestari (**Rector**), edur sá sem gégundi hans embætti, skyldi framveigis árlega láta útganga á prenti skýllu um allt innvortis ástjkomulag skóla þess, hvers stjórnari hann er, og gaf að skilja, að augnamid þessa botords væri: að teingja enn nú fastara vináttu bandi alla Danmörkuríkis skóla en áður verid hefði, og glæða velvilja, vinsöm afflipti og hluttekning í skólanna fjörum hjá þeim, sem í grend vid þá byggju, sem er svo edla augnamid, að valla nokkur þeirskjandi maður mun géta af sér feingid að sfora sig undan, að leggja sit til að því verði, framgeingt. Nesnd skýrsla baud ofannesnt Stjórnarráð ad skyldi útgéfast um þær mundir sem hid opin:

²⁾ Þessir 7 dómara eru: Biskupinn, þeir 2 settu lærðu menn og skólans 4 kénarar.

bera lærdómspróf í skólunum framfæri, edur þá í Islandi verða samfara bodsbréfi því, sem vant væri þar að útgéfa til minningar hátíðar fæðingardags Konungins. En í þessu umburðarbréfi gat hid nefnda konunglega Stjórnarráð undireins þess, að það enn nú hefði ekki einfordað í hverju formi þessar skýrslur frá skólunum skyldu prentast, svo þessar skýrslur frá ýmsum skólum gjætu allar bundist saman í eina bók. Afværdun sína um hid síðast nefnda kunngjörði síðar nefnt Stjórnarráð í öðru umburðarbréfi dags. 16da Nóv. s. á., en það kom ekki til Islands, og gat ekki komid, fyrirrenn með voru skipum 1840, og barst oss þá undireins fregnin um lát vors elskada Konungs Frideriks 6ta og að vor nú ríkjandi allra náðugasti Konungur Kristján 8di væri setstur í hans sess. En þaræd fæðingardagur hans er hérumbil 2 vikum fyrir enn skólatímunn byrjar, beiddist eg af Stiptæfyrvaldunum þann 28da Júlí s. á. að minningar hátíð fæðingar Konungins, mætti að minnsta kosti í það skipti. haldast þ, 1ta Okt. mánaðar, og bodsbréf prentast til þessarar Konungs hátíðar, eins og vani hefði verið ámedan hinn fyrri Konungur var á dögum; og þaræd til prentunar, sem bodsbréf, ætlud væri úlegg- ing á íslendsku 4ra síðustu bóka Odysseifs drápu, sem gjord er af kunnara skólans Hra Sv. Egilsyni, það eg að þessar síðustu bækur mættu prentast í sama formi, sem þær fyrri bækur nefndrar útleggingar, er áður voru prentadar, en fól á hendur Stiptæfyrvaldanna velþóknun og álit og þess opt nefnda Stjórnarráðs ákvæðandi úrskurdi, hvert ofannefndar skýrslur um skólann fyrir hid umlíðna skóla ár og bodsbréf skyldi útgéfast og skólahátíð árlega framveigis haldast þann 1ta Okt. hvers árs, ellegar yld skóla ársins lok einungis með bodsbréfi bjóða til að hlusta á hid opinbera lærdómspróf í því, sem læriveinarnir hefðu numid. Ef hid síðara yrdi ydrekid, hélt eg að hlífa mætti skólunum við því útsvari, sem prentun þess víðindalega þáttar, að vori þá komandi, krefdi, ef menn í það skiptid, eins og vani hefði værid þángad til, einungis byðu, með nypfestu skjali á opinberum stad í Reykjavík og á Vestastæðum þeim, sem þakki sér sjálfum eða

Íslandi umvarðað hverjum framförum lærisveinarar tækju, að hlusta á hid opinbera lærdómspróf í skólanum, svo að einúngi is skýrsla um skólans ástand og aðgjördir útgæfin yrdi á prenti á tilkomandi vori. Sömuleidis spurda eg hvert skýrslurnar um skólann ættu að ritast á dönsku eða íslendsku, því ofan nefnt Skólaráðsins bréf þ. 14da Sept. gaf tilefni þartil ¹⁾. Eptiþessirvöldin leyfdu að hátíð mætti haldast í þad skiptið þ. 1ta Okt. í minningu vors allranáðugasta Konúngs sæðing: ardagæ, en vildu effétt framfar þarum ákvarða fyrir eptirkom: andi tíma, fyrir ein þau hefði skrifast á þarum vid hid kon: únglega Stjórnarráð Háskólans og enna lærdu skóla. Bods: bréfið til hátíðartímar var útgæfið, útlekking á íslendsku 4ra síðustu bóka Odysseifs drápu, þ. 17da Aug. í fyrra sumar, og skólahátíð haldin þ. 1ta Okt. í Vefsastada skóla, vid hverja fjölmenn samkoma var víðstöð, er sameiginlega bad af hjarta þeim ekki laungu áður kenda Konúngi lángra og gleði: legra lífdaga; þar voru sálmur sýngur, er hljóddu uppá há: tíðina og væða haldin af Lector, allt á íslendsku, og glóðs: uft skólans kénarar og lærisveinar, og allir samankomur af hátíðinni. Skýrsla um skólann fyrir næst umlíðid skóla ár, nefnilega árid frá 1ta Okt. 1839 til 31ta Máji 1840 var ekki á prenti útgæfið, því ekki var neitt ákvarðað um þad, hvert sú skýrsla skyldi ritast á íslendsku eða dönsku, sem eg í mínu bréfi dags, 29da Júlí 1840 hafði spurt um, eins og hér að ofan er ungeríð, og þaradauf voru allir kénend: urnir búinir að senda til Eptiþessirvaldanna allar þær skýrslur

¹⁾ Ofannefnt umburðarbréf Stjórnarráðs Háskólans o. s. fr. dags. 14, Sept. 1839 seigir að bodsbref skólanna skuli skiptast í 2 þatti, annar þátturinn skuli innihalda eitthvert þessindum víðkomandi efni, sem einhver af skóla kénurumum semji, er best sé víðlátinn og hestir eitthvad fyrir hendi, hvad þad vonar að ekki auk mjög annir þeirra, þegar á alla er skipt, en þatir vid, að þessi þáttur sé ekki nauðsynlegur, en hinn þátturinn, býður þad að árid skuli árlega á prenti útgæfast af skólameistararum (*Rector*) sjálfum, eða þeim sem gægnir hans embatti, og skuli hann innihalda skýrslu um skólann og hans aðgjördir; og er þetta bodorb mjög sanngjarnlegt, því þad sem almennings heillum víðkémur, á að vera öllum kunnugt.

skriflega, sem búið hafði verið að árlega skyldu sendast til þeirra og Stjórnarráðs Háskólans og einna lærðu skóla. En eptir það að nefnt Stjórnarrád hafði ákvarðað hvernig öllu áður umgétinu skyldi haga, er vér áður vorum í vasa um, létu Stiptýsfrvöldin mig vita 15da Maí þ. á. að sá vísindalegi þáttur bodebréfsins mætti álítað sem þegar útgéfn fyrir umliðid skóla ár til 31ta Maí 1841, með því bodebréfi sem útgéfn var í haust, er var, til Konungs hátíðarinnar, en sá þáttur sem innihalda á skriflu um skólann, skuli útgéfast eptir það að bliid er að uppséigja honum, og að skriflan skyldi semjast á íslensku tungu, en að ekkert bodebréf skyldi útgéfast framveigis til minningar hátíðar Konungsins fæðingardags, heldur að einungis sá af kénurinum, er heldur ræðu þann 1ta Okt., þá skóla tímunn byrjar, skuli minnst Konungsins fæðingardags.

Þetta álit eg nauðsynlegt að láta lesarana vita fyrirfram, áður enn eg fer að skrifa frá aðgjörtum og ástandi skólans umliðid skóla ár, til þess að þeir viti: hveurrar náttúru þvilik bodebréf eru og hveir sé þeirra nytsemi, — því eg gjöri ráð fyrir að nokkrir í voru landi kunnir að vera ófróðir þarum — og hveir vegna sá vísindalegi þáttur ekki útkémur í ár, og hvar fyrir eg vita skriflu mína á íslensku, sem mér hvert sem er sýnið, eins og Stiptýsfrvöldunum og svo hefir sýnið, vidu:kvæmlega; því mest er það umvordandi að íslenskir sjálfir fái elsku til skóla vors, og velvilji annara skóla (sem oss er og hugarhaldid að vidhalda og ebla) fyrirbyggist ekki heldur þarvid, þarad svo margir lærdir menn danskir eru farnir vel að skilja íslensku tungu, sem er líka þeirra sem vort upprunalega sameiginlegt móðurmál ¹⁾.

Ad þessu fyrirættu kém eg til að skrifa frá skólanum, og byrja á að tala:

¹⁾ Sjá Formálann fyrir framan Chr. Nolsbechs Danske Ordbog. Fleiri rit hafa og þetta sama sýnt og sannad.

1) Um skólahúsið.

Þegar skólahúsið í Reykjavík, sem þó allmikil hafði kostad, og líklega meira enn í byrjun var gjört ráð fyrir, sem er gamalt vöggumein, var orðid svo hrælegt, að í því varð ekki leingur skóli haldinn, og elgi svo fáir lærivveinar höfðu mist þar heilsuna, var skólinn fluttur eins og áður er umgétid að Bessastæðum, í hús það í hvorju Stiptamtmennt Íslands áður höfðu búid, sem hefir í upphafi verid traustlega byggt, og er ennþá hlýtt og rambyggilegt, þó farnir séu að firnast sumir vidir í því, en haganlegt skipulag (Tindretning) herbergja handa skóla er þar ekki, þess er ekki heldur von, þarad húsíð var ekki upphaflega til þess ætlad; en eg efast ekki um að nokkud meiri bót meigi ráða þarad, en skóli er, án mjög stórs kostnadar, en þó gétur ekki húsíð fullnægt öllum skólans þorsum, þartil er ekki rúm, heldur yrði að bæta húsnum vid ef skólinn yrði framveigis á Bessastæðum, en það uggir mig að skólinn mundi traudlega fá eins traustlega byggt hús og hlýtt, eins og húsíð á Bessastæðum er, ef þess misti vid, þó hitt mjútt væri. Að bæta úr húsrúmsleysinu á Bessastæðum var að sonnu byrjad þau árin, sem Danmörk var með hersildi heimsókt af Eustum, nefeil. 1807, en vid það varð þá að hætta verr enn hálfbúid, því alla aðflutninga brast, og skipulagi húsa þeirra, sem byrjad var á að byggja, hverju Greifi Trampe, þá verandi Stiptamtmanntur Íslands, einn rédi, var svo ólaglega fyrirkomid, að þau aldrei höfðu orðid haganleg; þaraduki var það, sem af þeim fullgjörðist, svo illa byggt og af svo ómjútu efni gjört, að það gat ekki leingi stadið, sem reyuslan líka eptirá sýndi; því undirfénnari (Adjunctus) Sv. Egilsson varð að flýa úr þeim húsnum, sem hann var í, fyrir 6 árum, og Dr. Scheving hefði sama gjört, ef hann hafði hefði nokkurt hæli að flýa til, og ekki er annad sýnilegt, enn það, sem af þessari stofnudu byggingu varð einungis hálfgjört og leingi hefir brúkad verid til að láta inni hey og mó, þó það hafi naumlega verid til þess hæft, detti bráðum um sjálfst sig. Það sýnir sig sjálfst.

Samt hefi eg heyrt að þetta hráfasmíði, ekki leingra enn það komst, hafi orðið fulldýrt. Það nýja húsi, sem byggjast átti, er slábyggt (Vindingsværk) með tígulsteini á milli þilja þar, sem það var fullbyggt. Í gamla húsinu á Vefsastöðum, sem er steinhús, eru ekki aðrir enn skólalæriseinarnir og Britinn (Spisemesteren) og hans hjú. Nidri í húsinu eru 2 lestrar herbergi, sitt fyrir hvern bekk (Classe) skólans, og herbergi til bordhalds fyrir skólalæriseinana. Uppi á loftinu er hyluherbergi þeirra, er smíðað var þegar skólinn var fluttur að Vefsastöðum. Hitt af húsinu er eptirlátid britanum handa honum sjálfum, hjúnum hans og viftum, er hann með þarf handa sér og til skólahaldsins. Vegna þess bætur skólans effért rúm gátu feingid í húsinu, þegar læriseinarnir sjölgudu í skólanum, var herbergi tilbúid í Vefsastada kirkjuturni og síðar viðbætt öðru áföstu þarvid, sem geingur inn á kirkjuloptid, en það hefir þann galla, sem eg held mest komi af leka kirkjunnar, að þar er mjög rakasamt, þó var það meira áður, á meðan múrveggir turnsins voru nýir, heldurenn það er nú. Dr. Scheving býr enn í nokkrum parti húss þess sem Greifi Trampe byrjadi á að láta byggja, og eitt lítid herbergi í sama húsi hafa þeir læriseinarnir, sem sama ár er ætlað til að útskrifist, til þess þeir hafi betra næði að lesa. Hinir kénmararnir búa á jörðum í grend vid Vefsastadi, því húsrúm er ekki til á Vefsastöðum handa þeim ¹⁾.

2) Um kénna rana,

Hjórir kénmarar eru vid Vefsastada skóla:

1) Jón Jónsson, *Attestatus theologiae* Dr. af Öbr. Hann hefir verid kénmari skólans, frá því hann fluttist að Vefsastöðum árid 1805. Hann var undirkénmari í skólanum til ársins 1810, þá var hann settur til að gégna effta kénmari

²⁾ Húsfaleigu hafa þeir þess vegna feingid, 50 rbbli. árlega, sem þeir ekki mundu géta nægst með ef skólinn flytist til Reykjavíkur, þó þeir máste feigi það, sem effért hús géta þar leigt.

embætti (*Lector theologiæ*); en var veitt algjörlega þetta embætti 1815.

2) Dr. Gallgrímur Zanneson Scheving, *Candidatus seminarii pædagogici*. Hann hefir verið undirfénnari (*Adjunctus*) skólans frá árinu 1810.

3) Sveinbjörn Egilsson, *Attestatus theologiæ*. Hann hefir verið undirfénnari (*Adjunctus*) Þessastada skóla frá ári 1819.

4) Björn Gunnlaugsson, *Candidatus Philosophiæ*, hefir sámkuleidis verið undirfénnari (*Adjunctus*) nefndu skóla frá árinu 1822 ¹⁾.

Til þess menn geri sjeð hvað hverr þessara fénnir í skólanum, og hvað margir tímar um vikuna, hverri lærdómsgrein hafi verið ætlaðir, bæti eg hér við *L e s t r a r : t ø b l u*, hverri fylgt var skóla: árið, sem litið er, 1840—41.

Áf *Lestrar: tæblunni* má sjá: 1) Ad *Lector* fénnir 19 tíma um vikuna, að ótöldum þeim 2ur tímum, sem hann um vikuna utan hjá fénnir hebreisk málfræði (*Grammatik*), efrí hluta nedræbkklinga; Dr. Scheving fénnir 17 tíma um vikuna; Sra undirfénnari Sv. Egilsson 19 og Sra undirfénnari B. Gunnlaugsson líka 19 tíma um vikuna hverr. Aðgjætandi er: að lagfæring margra stíla heimtic tölverðant tíma, allrahelst lagfæring latínskra, þaræd latínan er svo ólík voru móðurmáli. Daniskan er einganveigin eins ólík.

2) Sýnir *Lestrar: tablan*: að fénd er í 6 tíma latína í sérhverri viku, í hverjum bekk fyrir sig sérilagi, sámkuleidis 6 tíma griksa og eins 6 tíma lærdómur fristilegrar trúar í hverjum bekk; að jærðarmælingarfræði (*Geometri*) er fénd í efrabekk 4 daga í viku og reikningslíst (*Arithmetik*) í nedrabekk 4 tíma ²⁾; veraldarsagan 4 tíma í báðum bekkjum sámeiginlega, landáffipunarfræði 1 tíma í hverjum bekk; útskýring Nýja Testamentisins 3 tíma í viku í efrabekk; Hebreiska 2 tíma í efrabekk, en 2 auká tíma í viku fénnir *Lector*

¹⁾ Þesa má nokkud meir um þessa menn í P. Péturssonar *Histor. eccles. Islandiæ* bls. 381 til 384. ²⁾ Annadhvært ár hefir reikningslísi verið fénd á vífindalegam hátt (*systematiskt*).

(sem ekki er í Lesstrar:töblunni tiltekið) hebrestrar túngu fyrsta stafröf nedribekkingum sem æfja þess. Ad skilja og útleggja danskt mál er kénnt 1 tíma í vikunni í efrabekk og 2 tíma í enum nedra. Sömuléidiz sýnir Lesstrar = tablan ad tvísvör í vikunni eru leibréttir efrabekkinga latínsku stílar, Afinnnum í vikunni latínskir stílar efrahluta, og 3svör finnum í vikunni nedrahluta nedribekkinga; og ad tvennir danskir stílar eru leibréttir í efrri og eins margir í nedribekk á hverri vikunni, og eins tvennir íslöndskir stílar nedribekkinga. Adgjætandi er héruvíd ad ekki er kénnt í skólanum annanhyvern mánuðag, því þá eiga þau herbergi, sem lærisveinarnir hafa útaf fyrir sig, ad þvost; svo ad þeir lesstráttimar sem fyrir mánuðaginn standa í lesstrar:töblunni falla þó úr, hvad Etíptsyfirvöldin hafa og leift, og eg hefi þá sannfæríngu, ad það sé framsörum lærisveinanna til einkiz hnekkiz, því þekking verður ekki látin í menn, eins og þá menn fylla eitthvad í kór. Ef kénning og uppsræðing á ad koma til sannra nota, verður vísinda elffa, sjálfráð laungun til eptirgrenslunar og framsara í þekkingu (Lyst til Studering og Uddannelse) ad vera hjá þeim, sem uppsræðingarrinnar nýtur, samfara; en til þess útheimtis, ad hann hafi einhyvern tíma afzángs frá óumstýanlegum hversdagslegum ætlunum verkum.

3) Um Skólalærisveinana o. s. frö.

Skólalærisveinumum er skipt í tvo bekkir (Classer), efrabekk (2. Classe) og nedrabekk (1. Classe); þannig var það og í skólanum í Skálholti (síðar í Reykjavík) og á Gólum; þá voru ekki heldur nema 2 kénningarar víð hyvern skóla, Skólameistari (Rector) og Lófatun Heprari (Conrector), og eins var það eptir ad skólinn frá Gólum var fluttur til Reykjavíkur, og þeir sameinastir til ad vera einn skóli, ad í honum voru einungis 2 kénningarar, nema einn vetur (1802—3) voru þeir 3. Víð Þessastada skóla voru ekki heldur nema 3 kénningarar til ársins 1822, þá mælingarfræðum var bætt víð það sem áður hafði kénnt verid í skólanum og reiknúngslíft kénd á vísindalegrí hátt enn áður, en þá varð

líka að kippa burtu íslendstlum síl fyrir efrabekkinga úr
 Lesstrar; toblunni, sem var miðsír í. Mikill óhagnadur er
 það fyrir uppræðinguna í skóla vorum að lærisveininum verð-
 ur ekki nema tvískipt, því þaraf rís það, að á hvorju ári
 verður að taka nokkra uppi efrabekk, sem ekki eru til þess
 færir, og vér ekki meigum í nedrabekk nógu leingi dvelja við
 lærdómsgreinanna stafros, sem þeir þó hafa þörf á, er styttest
 eru komnir. En á þessu mætti verða lagfæring, ef hús-
 rúmid leifdi að lærisveininum yrði skipt í 3 jafnvel 4 bekk
 (Classer), þó með því móti, að einginn væri inntekinn í
 skólann, sem ekki hefði lært BARNALÆRDÓM sinn og væri fernd-
 ur, kynni að skrifa, hefði lært 4ar fyrstu reiknings greinir í
 heilli tölú (4 Spec. í hele Tal í Arithmetik), fyrsta grund-
 völl latínsku og grísku málsins (Grammatik), hefði ekki
 mjög lítið æft sig í að útleggja auðskilda latínu og dálitid í
 að útleggja auðvelda grísku, skildi nokkurnvegin dönsku, og
 hefði æft sig nokkud í að gjöra latínskann stíl. Scriptsyfir-
 völdin hafa og í mörg undanfariu ár verid svo nærgjatin,
 að taka ekki adra inni í skólann enn þá er svo langt voru
 komnir, en það hafa þau ekki gétad aðgjört þó sumir væru
 hér í mjög tæpstaðdir. Ef húsrúmid leifdi að skólalærisvein-
 unum yrði 3 skipt, mætti líka máské sjólga nokkud lærisvein-
 unum og þeim gefast tækifæri að læra eitthvad af því, sem
 vorn skóla vantar að géta gefid uppræðingu í; hvarámedal
 og fyrst og fremst nefni þýskuna ¹⁾. En ef til þessa hvert-
 tveggja finnst ráð, þyrsti líka að bæta við að minnstakosti 1
 kénmara. Vér íslendingar meigum ekki hefja hugann mjög
 hátt. Fátæktin bannar það; því sérhver þjóð, eins og sér-
 hver einstakur maður, hlítur að sníða sér stakk eptir verti,
 ef vel á að fara. Ísland er harðt land, sem hafis opt
 heimskæfir, er hefir í fœr með sér harðvidri og snjófergju á
 vetrum, en á sumrum frost, sífeldann þurk og gróðurleysi;

¹⁾ Dýrast, síðan skólinn kom að Þessastodum, hafa nokkrir lærisvein-
 ar sjálfkrafa lagt sig eptir að stílja þýsku, og til þess að þeir gætu
 það, hefir hid Rgl. Stjórnarráð Hásk. og enna l. sk., eptir okkar
 beiðni, sent bækur. Fæcinir hafa við og við þessad ofani Frönsku.

eda sífellt votvidri á óhaganlegustu tíð, svo velmeigan er í því harla þverbrestasöm; til þess, og í því sjálfu eru og allir aðfntningar orðugir, og þessvegna margt úrdráttarsamt, sem meðþarf til líffins nauðsynja.

Þ ári mörq undanfariu ár hafa verið 40 lærifveinar í Þessastada skóla, 17 eða 18 í nedri og 22 eða 23 í efri bekk, hefir þá verið svo þétt sett í bekk, að líkt hefir lómbum við jótugard. Fyrst framan af vóru ekki nema 27 til 32 í þessum skóla, síðar 36. Þ skólunum í Skálholti og Reykjavík munu optast nær hafa verið nálægt 30 og á Hólum nálægt 20 lærifveinar. Hin síðari ár, sem skólinn hefir verið á Þessastöðum hafa 2, einstökú sinnum 3 jafnvel 4 aukar lærifveinar notid þar til tilfagnar með skólalærifveinum kauplaust, því vér höfum viljad að svo margir nyttu tilfagnar hjá oss, sem kostur var á og vér gátum yfirkomist að kenna, en sjálfir hafa þeir mátt sjá sér fyrir kosti og húsnæði, stundum á vörum bæum; og ekki höfum vér tekid þetta í mál nema með því skilyrði, að þeir eingin þreyngslí gjördu lærifveinum þeim, sem í skólann vóru inntekur, er eg strax við byrjun skóla árs hvers hefi tilkinnt bæði þeim sjálfum og þeim reglulegu skólalærifveinum. Þessir aukalærifveinar hafa 2 hin síðustu ár staidid undir okkar skólakennaranna aga (**Disciplin**) eins og hinir, sem í skólann hafa verið reglulega inntekur, því eg hafdi tekid eptir, að ef þeir væru þar frá skildir, gjæti það óreglu ollad.

Hverifv lærifveinar hafi í skólanum verið reglulegir frá 1ta Október 1840 til 31ta Májí 1841, shna tóblurnar **A.** og **B.** En til þess að lesararnir vlti eptir hverri reglu niðurröðun skólalærifveinnanna er gjörd, vil eg upplýsa þá þarum: 1) Er vel að merkja að niðurröðunin er einúttigis eptir sem hverjum tókst í því opnlbera lærdómprófi í vör. 2) Að þeir sem útskrifudust, berast saman innblidis útaf fyrir sig; þeir í efrabekk, sem eptir urdu í skólanum, útaf fyrir sig, og eins þeir í nedrabekk. 3) Að latínifur still er tekinn 3faldr; Latina, Grifka og hinn kristilegi trúarlærdómur 2faldr, en hitt allt einfaldr. Þannig gildir ágjætl. (udmærk. godt)

6, dævel (meget godt) 5, vel (godt) 4, sæmilega (temmel. godt) 3, laflega (maadel.) 2, illa (flet) 1. Þegar einhver fær ágjætlega fyrir latínskann stíl, gildir það sama sem 18, en ef það er fyrir Latínu, Griöku eða trúars lærdóminn gildir það ekki nema 12, en fyrir hitt annað ekki nema 6. Þegar nú allar tölurnar leggjast saman, kemur úr sú höfuðsumma sem aptaft stendur og eptir henni fer niður: röðunin. Þegar fleiri fá sömu tölu situr sá ofar, sem of: at sat áður.

Stjórnarráð Háskólans og hinna l. sk. ætlast til, að í skírslum frá sérhvorjum skóla gjörist grein á, hvorja lærdóms: vitnisburdi þeir fái, sem frá skólanum útskrifast í 1ta lær: dómsprófi í Háskólanum; en það er auðskilið, að þessháttar skírsla verður að verða ófullkomin frá vorum skóla; því ekki fara til Háskólans frá Íslandi nema einstakir, sumir sama sumarid sem þeir útskrifast, en sumir 1, 2 eða fleirum sumr: um síðar, en hvertig þessum síðar nefndu geingur við Há: skólann, getur skólanum ekki eiginlega, hverki orðið til löfs eða lasts, því sumir bæta við, en sumum fer aptur. En hvert þeir, sem leggja fyrir sig lærðar bókmentir, sigla eða ekki sigla, kemur uppá hýnsar fringunskædur, samt er fátækt: in optar enu síðarnefnda ollandi. Eingannu eða sáralítinn þátt á þari, hvert einn er vel eða illa að sér, vel eða illa gáfadur.

Áf þeim sem útskrifudust seinast í Maí mánuði í ár hef: ir 1. verid í skóla í 7 ár, og notid þar ölmusu $1\frac{1}{2}$ ár.

1	---	---	6 ár	---	---	5.
1	---	---	5 ár	---	---	3.
1	---	---	5 ár	---	---	2.
1	---	---	4 ár	---	---	3.
1	---	---	3 ár	---	---	2.

Áf þeim 34, sem í skólanum eru eptir:

hafa 4	verid í skólanum	5 ár		8 verid þar	—	2 ár og	
9	---	---	4 ár		9	---	1 ár
4	---	---	3 ár				

hafa 5	af þessum notid árs ölmusu	í $3\frac{1}{2}$ ár		2	—	—	í $2\frac{1}{2}$ ár
1	---	---	í 3 ár		6	—	í 2 ár

2 notid hennar í $1\frac{1}{2}$ ár | og 10 eingrar Ólmusu
8 — — í $\frac{1}{2}$ ár | notid.

Heils árs Ólmusa er 60 rbd. r. S., en hálf 30 rbd. r. S. Allir lærisveinarnir fá uppræðingu kauplaust; sémuleidis férti til lýsingar og skófatnad; en þeir sem einungis hálfvar Ólmusu njóta, meiga gjalda hálfte þjónustu kaup 2 rbd. Hérads- aukí fá þeir sem heil Ólmusa er veitt, 3 bækur pappírs árlaga, en hinir sem hálfvar njóta helmingi minna. Arlega er Stjórnarráð Háskólans bedid um bækur þær, sem kénararnir sameiginlega álíta skólalærisveinunum nauðsynlegar og þarflegar og menn halda þeir hafi esni á ad kaupa, og er það ætid gjört árid é undan þær eru þeim seldar. Einn kénaranna hefir það starf ad selja þær, og hefir Herra undirkénari Sv. Egilsson tekift það á hendur í mörg undanfarin ár. Stjórnarráð Háskólans og l. sk. setur ætid verd þeirra undir bóthládu verb, sem er mikill velgjörningur, og þaradanki eptirgésa Stiptsyfirvöldin, eptir þeim gésnum myndugleika af Stjórnarráðinu 22 Apríl. 1819, þeim akrasátækustu lærisveinum meira af verðinu, eptir **Lectors** tilhlutan (Undstilling).

4) Um Kénsluna.

Lestrar: tabla skólans fyrir umlidid skóla ár blads, 13 lýfir því hvert sé hvers Kénara ætlunarverk ad kénna, og hverfu marga tíma um vikuna hverr fyrir sig kénmir. Þad er þá ekki annad eptir enn skíra frá því, hvernig þeir í vetur hafa farid ad því, og hvad þeir hafa yfirfarid med skólalærisveinunum, og skíur hverr fyrir sig hér frá því sjálfur.

1) **Lector.** Eg hefi a) í gudfræðum lagt til grundvallar í báðum bekkjum við uppræðingu mína í skólanum **Dr. Sogtmanns** lærdómsbók í kristilegri trú, og hefi í Efrabekk yfirfarid í henni frá § 105, bókina út; en í Nedrabekk §§ 51 — 104. Í Nedrabekk héllt eg mér fastara til bókarinnar, yfirfór og útlístadi hvern § fyrst, og spurdi svo baginn eptir ad það var bíid, lærisveinana úttir honum. Í Efrabekk héllt eg mér frammar til esni enn orða nefndrar lærdómsbókar og spurdi ekki einungis úttir því yfirfarna eptir orðum bókarinnar

ar og því sem eg hafði sagt, mundi ekki heldur sjálfur það allt, heldur leitadist við undireins að skýpa og leida lærifveinanna eptirþánka, og sýna í hverju sambandi síu lærðómsgrein, sem hún hafði verið talad í það skiptid, stendur við aðrar.

b) Í nýja Testamentinu hefi eg umlíðid skóla: ár ekki einungis útlagt heldur líka útlístað 2 síðustu Kapítula Markúsar Guðspjalls, Jakobs bréf, bæði Péturs bréfin og í bréf Jóhannesar. Aðurenn eg byrjadi að útlísta bréfin, fyrirtils eg inngang til bréfanna ¹⁾). Ekki hefi eg skipt mér um að útlísta eiginlegleika málsins eða syntaktískar reglur, eg hefi verið fullviðs ym að meðkennari mínum hefir gjört það betur enn eg er maður til, nema ef eitthvad fyrirkom er sérdeilis frábrugðid er hreinni Grísku, heldur hefi eg látid mér ann t um að útlísta meininguna, og þánkanna gang og nefnt það sem í hinnar fyrstu kristninnar öld og hennar tíma þeinklingarhætti og ástandi, sem gétur leidbeinad til réttis skilnings.

c) Í Hebreösku hefi eg yfirfarid í Efrabekk 1tu Móisís bókav 39 Kap. og út bókina að undanteknum 49 Kapítulanna. Þarí skipti eg mér ekki um ánnad, nema það vildi svo til, em það sem málinu vitkom. Í Meðrabekk hefi eg, með þeim sem þess æftu, yfirfarid og útlístað Lindbergs stuttu vegleidslu í Hebreösku málinu og 18 vers í 3 Kap. 1tu Móisís bókav; allt með tilliti til málsins sjálfs.

d) Hefi eg lagfært allra Efrabekklinga dönsku stíla einu sinni í viku, og annarehvers hirt skiptid, sem þeir hafa danöskann stíl. Eríðsefnid (thema) hefir verið ýmislegs innihalds, stundum á Íslensku, stundum á Latínu. Einu sinni hefi eg næstumlíðid skóla: ár, í stadin fyrir danöskann stíl, sett þeim fyrir spursmál í guðfræðilegu efni, er þeir hafa átt að svara á dönsku, og hefi setid yfir þeim ámedan þeir hafa verið að svara því; lagfært síðan hjá þeim það, sem rángt var í málinu, og skrifad athugasemdir neðanvið sérhvers svar, og vitnisburd (Character) eptir því

¹⁾ Svo vel í útlíslum Nýja Testam: sem triarlarbómsins útslíringu hefi eg lítid mest til þeirra, sem ekki siglbu til Kaupmannahafnar Háskóla. Í uppræðingunni hefi eg ekki þeinkt til *Exam. Artium* á Háskólanum.

sem mér sýndist hverr þeirra svarad hefði; en sjálfur síðan leyst úr spursmálinu og látid úrlausn mína gánga umkring á milli lærisveinanna.

2) **Dr. Scheving.** Skólaflokkur nedrabekkinga á nærstlidnu skóla; ári lét eg, eins og vani hefir verið til að undanfögnu, byrja á upprifjan þess, sem mér þókti mest ártíðandi í hinum etymologiska fábli í Brøders stærri latínsku Grammatik. Að því búnu lét eg þá taka fyrir Julius Cæsar, og af því þeir, sem voru fyrir í bekknum, höfdu áður lesið hinar 5 fyrstu bækur af Cæsars bello Gallico, þeir nýju, sem viðbærtust, sögduft einnig hafa lesið þær, þá lét eg þá sjálfa á hverjum deigi vinna að hlutverki því, sem þeir skila áttu á næsta morgni. Við yfirheyrslu í því, sem lesið var, leitadist eg við að vekja eptirtekt lærisveinanna á þeim eiginlegleikum málsins og þeim syntaktísku reglum, sem hvers dags hlutverk gaf til efni til, og eg merkti að fjöldin af þeim þurfti að styrkjast í. Safnyel um það, sem eg gat gjört ráð fyrir að fléttir í bekknum vissu, spurdi eg við og við, því reyntan hefir kénnt mér, að það eru ekki allir, sem við lærðóm fast, er hirtni hafa á að halda því við sig, sem þeir hafa numid, ef þeir eru ekki endrun og sinnum um það spurdir. Með þessum hætti yfirför eg í nedrabekk 5 bækur af Cæsars bello Gallico. Að því búnu yfirför eg 2 bækur af Sòratii Odis, að þeim undanfildum sem ekki er vant að lesa í skólum; af því að þeir sem fyrir voru í bekknum höfdu áður lesið áminnstar 2 bækur, þá lét eg allann bekkinn, með sama hætti og eg fór að í Cæsar. Spila uppá eigin spítur og lærisveinana lesa hvers morguns skilaverk, áður en þeir útleghu það hjá mér og eg spyrði þá útir því. Af því ordatítræki Sòratiusar og fyrirkomulag hugminda hans vidda er býna ólíkt óbundinni væðu, þá tók eg þetta hvertveggja fram, þar sem tilefni gass til þess. Þegar það var búid, sem vant er að lesa í Sòratiusar Odis, las eg 37 kap. af varnarvæðu Ciceros fyrir Roscius Amerinus, og hafði þarvid líka aðferð og þá, sem áður er gétid, þar sem eg minntist á Cæsar. Eins og að undanfögnu hefi eg lagiárt hinn latínska síl í nedrabekkjjar efri deild, en

stílesnid hefir leingst verið tekið úr *Henrichsens Materialier til latinske Stile*, eða smásögur hafa verið notaðar til stílsgjórdar. Með esribekkingum hefir eg yfirfarid þrjár bækur *Ciceros* um skyldurnar og eins og eg gjördi í neðrabekk láts íð lærisveinana sjálfa lesa hvert ætlunarverk (pensum) á undan yfirheyrslunni. Með sama hætti hefi eg og lesid báðar bækur sendibréfa *Soratusar* ásamt *Arte pöetica* og brúkad, að aðgjærtum þekkingar mun þessa bekkjar og hins neðra, svipada aðferð þeirri, er eg að framan hefi umgétid. Sem að undanförnu hefir eg lagfært latínustil esribekkinga og tekið stílesfnid úr *Henrichsens Materialier til latinske Stile*, eða þá annarsstaðar frá.

3) Undirfénnari (*Adjunctus*) Sv. Egilsson. Með esribekkjjar lærisveinum las eg: 1) í grísku, a) í sundurlausri ræðu, *Lúsians* „Samtal í Undirheimum (að undanteknu hinu 28da) og „*Timon*“; b) í skáldskap, 17. og 18. bóki af *Odysseis* drápu. Samtalin og þær 2 bækur af drápunni las eg með þeim á undan, en *Timon* lásu þeir sjálfir, en eg fór yfir það allsaman með þeim aptur. 2) í dönsku, a) í óbundnum stíl, *Rahbecks* dönsku *Lestrarbók* 1. B. bls. 417 — 437; b) í ljóðmælum, sömu bókar bls. 218 — 256. 3) hefi eg leidrét dönska stíla hjá vörum hverjum esrabekkjjar lærisveini, einu sinni í viku.

Eptir það að eg hafði látid neðrabekkjjar lærisveina lesa upp og festa sér í minni hinar grísku nafna og sagnabreitingar, og það markverðasta, sem þar að lýtur, eptir *Langes* grísku málfræði, fór eg að lesa grísku með þeim, og byrjadi þar sem eg hætti við í fyrra, í 2. kap. í 7. bóki af *Senofons Anabasis* (um austursör *Sýrusar* yngra), las þá bók út, og svo fyrstu bókinu, og komst 2 kapitula af 2i bókinni, fór eg yfir allt þetta aptur með þeim síðar leffum saman, til þess að festa þá í útleggíngunni og því naðsynlegasta af málfræðinni, eins vel og eg héldt hverjum þeirra mundi lagid verða. Hjá tveimur efri hlutum bekkjarins lagfærði eg latínska stíla, einusinni í viku.

Af veraldarsögunni yfirfóru lærisveinar í báðum bekkjum *Rómverjasögu* undir *Reisurunum* og sögu hins gríska *Reis*;

arabænis, Danmerkur og Noregs sögu, Svíafögu, Rússasögu, Prússasögu og Pólands sögu, eptir S. A. Kofods ágrípi af veraldarsögunni, útg. Kaupm. 1838; hefi eg í hveit skipti sett lærisveinum fyrir fast og fast til að kynna sér og nema, og hlýdt þeim svo yfir hvað eptir.

4) Undirféunnari (*Adjunctus*) B. Gunnlaugsson hefi féunn umlíðid skólaár, 1) hverjum bekk sérilagi, í Landaspunarsfræðinni, um Frakkland, Selvetaland, Ítalíu, Ungaraland, Tirkjalönd í Norderálfunni, og Asíu. Inngáinginn til Landaspunarsfræðinnar og þar á eptir um Danmerku og Noreg. Hans aðferð þar í er þessi: hann skrifar upp spursmál, þvar í hann flokkar þau atriði, sem hann álitur merkilegust, svo sem: borgir markverðar, vegna aldurs, stærðar, kaupverflunar, merkisviðburða og fleira. Þinnar aðrar spurníngar lagar hann eptir upptalningum í Rúss Landaspunarsbók. Þetta setur hann lærisveinum fyrir til vifunnar, efrabekk á þríðjubögum og nedrabekk á föstudögum. A næsta tíma hlýðir hann yfir þetta einhverjum þilti til skipta, þannig, að hann lætur hann fyrst svara utanbókar og síðan benda á í Kortunum. 2) Þesir hann féunn efrabekkingum alla jardarmælingarfræðina (*Geometri*) eptir Ursin. Þar les hann yfir hverja setningu og útsærir sannaninnar á tölunni, bætir og stundum við nýjum sönnunum, svo lærisveinnariv fjái sömu setninguna sannada á ymislegum hátt. Ef tíminn er nógur þá reynir hann lærisveinana, annars ekki. 3) Þ nedrabekk féunnir hann Reiknínngslið og fylgir þar í Þyrni. Hann hefir yfirfarid þar skólaárid, sem leid, hvernig talid sé (*Numeratio*), 4 reiknínngsgreinir (*species*) í heilum, margskonar og brotnum tölum, sömuleiðis Proportionir, tugabrot, bófstafa reiknínng, kvadratrætur og veldi; þetta hefir hann féunn meira *practice*, enn *theoretice*; hann lætur þvi duga að féunn lærisveinum í nedrabekk að reikna, og sýna til hvers aðferðinnar séu. Þegar bófstafareiknínngurinn byrjar, útskírir hann hversvegna bófstafir séu hentugri enn tölur, og sýnir ymisleg dæmi uppá *positiv* og *negativ* stærðir, o. s. fr. 4) Þesir hann féunn dönsku. Lesid með lærisveinum í

Rahbeffs Leskrarbókar 2. B. í óbundnum stíl: ritgjörðirnar ar blf. 34 — 66 og í bundnum: Seroidurnar. Allt frams ar *philologicæ* og *grammaticæ* enn *æsteticæ*, þó nokk ud bent til fegurda og svo við Solbergs, den honette *Ambition*. Fyrst lætur hann lærisveinana lesa dónskuna, síðan snúa henni á íslendsku, og undireins gefur hann þeim íslendsk orð yfir dónsku orðin, þar sem lærisveinana vantar þau, gétur og um mismunandi eiginlegleika dónskunnar og íslendskunnar. 5) Hæfir hann lagfært alla dónska og íslendska stíla, eins og undanfarin ár í nedrabekk, og latínka stíla þeirra 6 lærisveina, sem við skólans byrjun settust nedstir ¹⁾). Hér í tekur hann ekki meira ad sér enn ad lagfæra *grammaticalska errores*, og heldur ad þeir sem stutt eru komnir, hafi ekki við meira ad gjöra.

Loksins bæti eg við, hvernig lærdómsprófinu í vor, sem haldid var þann 21. 22. og 24 — 27. Maí mánað., var skipt á nefnda daga, sem bodsstjalid, sem fest var uppi Reykjavík og Besastöðum, tilkynnti nokkrum dögum áðurenn hid opinbera lærdómspróf byrjadi.

Tidurræðin var þannig:

Frestudaginn f. m.	8—10 $\frac{1}{2}$ Eb.	Lærisveinarn.	reyndir í Grísku.
	10 $\frac{1}{2}$ —11 $\frac{1}{2}$ Nb.	— — —	í Trúarærd.
	11 $\frac{1}{2}$ —12 Eb.	— — —	í Landaskfr.
e. m.	2 — 6 Eb. Nb.	og þeir sem útskrif. r. í lat. stíl.	
Laugardaginn f. m.	8 — 10 Nb.	Lærisveinar	reyndir í latínu.
	10 — 12 Nb.	og þeir sem útskrif. r. í ísl. stíl.	
e. m.	2 — 6 Eb. Nb.	og þeir sem útskr. r. í dónsk. stíl.	

¹⁾ 9 nýir lærisveinar vóru innteknir í skólann í byrjun skóla-ársins þ. 1ta Okt. 1840: Jón Jónsson, Magnús Gíslason, Sinnur Þorsteins-son, Jóhann Knútur Benidiktsson, Bogi Thorarensen, Steindór Torfason, Björn Galdórson, Gunnar Hallgrímsson og Gunnlaugur Guttormsson. Þeir sem inntakast í skólann setjast nedstir í hverjum bekk fyrir sig og nidurradaft sín á milli eptir því sem þeirra latínka prófstill finnst ad vera, með tilliti undireins til þess hvad bekkina snertir, hvad þeir hafa lesid. Þá samnt Björn Galdórs-son einungis fær um ad takast uppi efrabekk. Vid miðvetrar lærdómsprófid fá þessir þadsæti sem þeir með réttu eiga; þá er lærdómspróf á öllu.

Mánudaginn f. m.	8 — 9	Eb.	lærifv.	reynðie	i	Veraldarsögulini.	
	9 — 10	Nb.	—	—	i	Dönskú.	
	10 — 11	þeir	sem	útskrif.	r.	i Latínu.	
	11 — 12	---	---	---	i	Grißkú.	
	e. m.	2 — 3	---	---	---	i	Hebreßkú.
Þriðjudaginn f. m.	3 — 3 $\frac{1}{2}$	---	---	---	i	Landaskræði.	
	3 $\frac{1}{2}$ — 4 $\frac{1}{2}$	---	---	---	i	Trúarlærðómi.	
	4 $\frac{1}{2}$ — 5 $\frac{1}{2}$	---	---	---	i	Dönskú.	
	8 — 9	---	---	---	i	Reikn. og jarðmfr.	
	9 — 10	---	---	---	i	Skilningi N. Test.	
Fimmtudaginn f. m.	10 — 11	---	---	---	i	Veraldarsögunni.	
	11 — 12	Dómur lagður á framsfarir hinna útskrif.					
	e. m.	2 — 3	Nb.	lærifveinar	r.	i Veraldarsögunni.	
	3 — 4 $\frac{1}{2}$	Eb.	—	—	i	Nýja Testamentinu.	
	4 $\frac{1}{2}$ — 6	Nb.	—	—	i	Reikningolist.	
Mikvildaginn f. m.	8 — 10 $\frac{1}{2}$	Eb.	—	—	i	Latínu.	
	10 $\frac{1}{2}$ — 11	Nb.	—	—	i	Landaskræði.	
	11 — 12	Eb.	—	—	i	Dönskú.	
	e. m.	2 — 3	Eb.	—	—	i	Trúarlærðómi.
	3 — 5	Nb.	—	—	i	Grißkú.	
Fimmtudaginn f. m.	8 — 10	Eb.	—	—	i	Jarðarmfræði.	
	10 — 12	Eb. og Nb.	—	—	i	Hebreßkú.	

Eftir miðdag voru atkvæði samantorin og dómur lagður á lærbóm þ framsfarir þeirra lærsvæina sem eftir urðu.

L e s t r a r = t a b l a

fyrir Bessastada = skóla, skóla = árið 1840 — 1841.

Flukkustundir	Mánudagur	Þriðjudagur.	Miðvikudagur.	Fimmtudagur.	Þósdagur.	Laugardagur.
f. m. 8—9.	Eb. Latína. Sch. Nb. Griíka. S. E.	Eb. Latína. Sch. Nb. ísl. St. B. G.	Eb. Latína. Sch. Nb. D. St. B. G.	Eb. Latína. Sch. Nb. ísl. St. B. G.	Eb. Latína Sch. Nb. D. St. B. G.	Eb. Latína. Sch. Nb. Ehl. L. St. S. E.
f. m. 9—10.	Eb. Griíka S. E. Nb. Latína. Sch.	Eb. D. St. S. S. Nb. Ehl. L. St. Sch. Nhl. L. St. B. G.	Eb. og Nb. Veralbar = saga S. E.	Eb. og Nb. Veralbar = saga S. E.	Eb. og Nb. Veralbar = saga. S. E.	Eb. og Nb. Veralbar = saga. S. E.
f. m. 10—11.	Eb. Jarðarmfr. B. G. Nb. Erlærð. S. S.	Eb. Griíka. S. E. Nb. Latína. Sch.	Eb. Griíka. S. E. Nb. Latína. Sch.	Eb. Griíka. S. E. Nb. Latína. Sch.	Eb. Griíka. S. E. Nb. Latína. Sch.	Eb. Griíka. S. E. Nb. Latína. Sch.
f. m. 11—12.	Eb. Erlærð. S. S. Nb. Ehl. L. St. Sch. „ Nhl. L. St. B. G.	Eb. Erlærð. S. S. Nb. Griíka. S. E.	Eb. Erlærð. S. S. Nb. Griíka. S. E.	Eb. Erlærð. S. S. Nb. Griíka. S. E.	Eb. Erlærð. S. S. Nb. Griíka. S. E.	Eb. Erlærð. S. S. Nb. Griíka. S. E.
e. m. 2—3.	— " —	Eb. Eífr. B. G. Nb. Erlærð. S. S.	Eb. jarðmfr. B. G. Nb. Erlærð. S. S.	Eb. jarðmfr. B. G. Nb. Erlærð. S. S.	Eb. jarðmfr. B. G. Nb. Erlærð. S. S.	Eb. Daníka. S. E. Nb. Erlærð. S. S.
e. m. 3—4.	— " —	Eb. Uríf. N. T. S. S. Nb. Daníka. B. G.	Eb. Hebreíka. S. S. Nb. Klíst. B. G.	Eb. Uríf. N. T. S. S. Nb. Daníka. B. G.	Eb. Uríf. N. T. S. S. Nb. Eífr. B. G.	Eb. Hebreíka. S. S. Nb. Klíst. B. G.
e. m. 4—5.	— " —	Eb. L. St. Sch. Nb. Klíst. B. G.	— " —	Eb. D. St. S. S. og S. E. Nb. Ehl. L. St. Sch. — Nhl. L. St. B. G.	Eb. Lat. St. Sch. Nb. Klíst. B. G.	— " —

Þér fyrir utan kennir *Lector* Hebreísk málfræði (*Hebraiske Grammaticalia*) þeim essu í nedri bekk 2 tíma hverja viku.

Skgr: S. S. þýðir *Lector* Jón Jónsson. Sch. Dr. Scheving. S. E. kennara Sveinb. Egilsson. B. G. kennara Björn Gunnlaugsson. L. St. þýðir: Latínskann slil. D. S. Danískann slil. ísl. St. íslenskkann slil. Eífr. Landakipunarfræði (*Geographi*). Klíst. Reikningslíst. jarðmfr. jarðarmálíngarfræði (*Geometri*). Erlærð. lærdóm Eristilegrar trúar. Uríf. N. T. urífíring Nya = testamentíns (*Exegese*). Eb. þýðir Efríbeff. Nb. Nedríbeff. Nb. Ehl. efrí hluta, en Nhl. nedrí hluta nedrabekkar.

um það, hvornig þeim skólalærifveinum, sem eptir urðu, tókst í því opinbera lærbómsprófi í Majo 1841 í hverri lærbómsgrein útaf fyrir sig.

Lærifveinanna nöfn.	J. Lat.	Lat. Stúl.	Grißku.	Donßku.	D. Stúl.	Jsl. Stúl.	Zeßreßku	Ueßß. A. T.	Uelærd.	Sagnafræði.	Ueßß.	Jardmfr.	Aliff.	Seindtala.
1. Þirifur O. Kúld.	ág.	dáv.	dáv.	ág.	dáv.	—	ág.	ág.	dáv.	ág.	ág.	ág.	—	88
2. Daniel Haldórßon.	ág.	vel	dáv.	dáv.	dáv.	—	ág.	ág.	ág.	ág.	ág.	ág.	—	86
3. Þrinjólßur Snorráßon.	ág.	vel	dáv.	dáv.	dáv.	—	ág.	ág.	dáv.	áa.	ág.	ág.	—	84
4. Gunnar Olafßon.	dáv.	dáv.	dáv.	dáv.	vel	—	ág.	dáv.	dáv.	ág.	ág.	ág.	—	83
5. Haldór Kr. Fridrißßon.	dáv.	vel	dáv.	dáv.	vel	—	áa.	dáv.	ág.	dáv.	ág.	ág.	—	81
6. Jónas Guðmundßon.	dáv.	vel	vel	ág.	vel	—	ág.	áa.	dáv.	ág.	ág.	ág.	—	80
7. Þjörn Haldórßon.	dáv.	vel.	dáv.	ág.	vel	—	ág.*	ág.	vel	ág.	ág.	ág.	—	80
8. Þjörn Þorlátsßon.	dáv.	vel	vel	dáv.	dáv.	—	ág.	dáv.	dáv.	dáv.	ág.	dáv.	—	77
9. Sveinþjörn Guðmundarßon.	dáv.	vel	vel	dáv.	vel	—	ág.	dáv.	dáv.	vel	ág.	ág.	—	76
10. Jón Arnáßon.	vel	vel	vel	dáv.	vel	—	dáv.*	dáv.	dáv.	dáv.	ág.	ág.	—	74
11. Sigþjörn Sigfúßon.	vel	vel	dáv.	vel	vel	—	dáv.	dáv.	vel	ág.	ág.	dáv.	—	73
12. Arni Þodvarßon.	vel	vel	vel	dáv.	vel	—	dáv.	vel	vel	dáv.	ág.	dáv.	—	70
13. Þjarni S. Gunnarßen.	dáv.	ßæm.	vel	vel	vel	—	dáv.	dáv.	vel	vel	ág.	áa.	—	69
14. Snorri J. Nordßjörd.	vel	vel	ßæm.	vel	vel	—	vel	vel	vel	ßæm.	ág.	ág.	—	65
15. Þinar Vernharðarßon.	vel	vel	ßæm.	vel	vel	—	vel	ßæm.	vel	ßæm.	ág.	ág.	—	64
16. Þangur Þorðarßon.	ßæm.	ßæm.	ßæm.	dáv.	vel	—	dáv.	vel	vel	ßæm.	áa.	áa.	—	62

1. Jon Jonsson.	dáv.	dáv.	dáv.	dáv.	vel	dáv.	ág.	—	dáv.	ág.	ág.	—	ág.	83
2. Lárus Mikk. Jónsen.	dáv.	sæm.	ág.	ág.	dáv.	vel	ág.	—	dáv.	ág.	ág.	—	ág.	80
3. Jón Sigurdarson.	dáv.	vel	vel	vel	sæm.	sæm.	ág.	—	dáv.	dáv.	ág.	—	ág.	73
4. Arni Gíslafon.	varð sjúfur nokkrum dögum áðurenn það opinbera lærðómspróf býrjafi, og var rúmfastur meðan það varaði.													—
5. Oddur Hallgrímsson.	dáv.	vel	vel	dáv.	vel	vel	ág.	—	vel	vel	ág.	—	ág.	73
6. Steindór Stefánsson.	vel	sæm.	dáv.	ág.	vel	vel	vel *	—	vel	dáv.	ág.	—	ág.	70
7. Þórdur Þorgrímsson.	dáv.	sæm.	vel	dáv.	vel	vel	dáv. *	—	dáv.	ág.	ág.	—	sæm.	70
8. Magnús Gíslafon.	dáv.	sæm.	dáv.	dáv.	sæm.	vel	dáv.	—	dáv.	vel	ág.	—	vel	70
9. Sinnur Þorsteinsfon.	vel	sæm.	vel	dáv.	sæm.	sæm.	ág. *	—	dáv.	ág.	ág.	—	ág.	70
10. Gudmundur Bjarnafon.	sæm.	vel	vel	vel	vel	—	vel *	vel	dáv.	vel	ág.	ág.	—	68
11. Jóh. Knútur Benidiktsson.	dáv.	sæm.	vel	dáv.	vel	sæm.	ág.	—	vel	dáv.	dáv.	—	vel	67
12. Gunnlaugur Guttormsson.	vel	vel	vel	dáv.	vel	vel	vel	—	vel	vel	ág.	—	sæm.	66
13. Oddur Sveinson.	vel	sæm.	vel	dáv.	sæm.	sæm.	vel	—	vel	dáv.	ág.	—	ág.	65.
14. Þorvaldur Þedvarsson.	vel	vel	vel	dáv.	vel	vel	sæm.	—	vel	sæm.	ág.	—	vel	65
15. Gunnar Hallgrímsson.	vel	lafl.	vel	vel	sæm.	sæm.	vel *	—	vel	ág.	ág.	—	sæm.	59
16. Karl O. Kobb.	var fluttur sjúfur til foreldra sinna í Reykjavík nokkrum dögum undan því opinbera lærðóms prófi.													—
17. Bogi Thorarensen.	sæm.	sæm.	sæm.	dáv.	vel	vel	sæm.	—	vel	vel	ág.	—	sæm.	58
18. Steindór Torfason.	lafl.	vel	—	dáv.	vel	sæm.	—	—	vel	varð sjúfur síðast í lærðóms prófinu.			—	

SEgr: Síjarnan (*) þýðir að Odysseys drápa hefir verið lesin í stadinn fyrir Hebrestu; en ág. þýðir ágjætlega; dáv. dável; sæm. sæmilega; lafl. laflega.

T a b l a

um það, hvernig hverjum af þeim sem útskrifudust tókst í því opinbera lærdomsprófi þann 21. 22.
24 og 25 Maí 1841 í hverri lærdomsgrein útaf fyrir sig.

Læriveinanna nöfn.	I Lat.	Lat. Stíl.	Griöku.	Donöku.	D. Stíl.	Jal. Stíl.	Hebreöku.	Ueöf. A. T.	Telærd.	Sagna= frædi.	Uöfr.	Jardmfr.	Alif.	Söfud= tala.
1. Vilh. Lúd. Simnsen.	ág.	dáv.	ág.	dáv.	dáv.	dáv.	ág. *	dáv.	ág.	ág.	ág.	ág.	ág.	101
2. Þoröell Eíólfson.	dáv.	dáv.	dáv.	dáv.	dáv.	vel	dáv.	ág.	ág.	vel	ág.	ág.	ág.	94
3. Jóhann Kr. Briem.	dáv.	vel	vel	dáv.	dáv.	vel	dáv.	dáv.	ág.	dáv.	ág.	ág.	ág.	89
4. Bjarni Sveinsöon.	vel	sæm.	vel	dáv.	vel	dáv.	vel	vel	vel	ág.	ág.	ág.	ág.	79
5. Tómas Þorsteinsöon.	vel	sæm.	vel	vel	vel	vel	vel	vel	dáv.	sæm.	ág.	ág.	ág.	76
6. Jón Bjarnaöon.	vel	sæm.	sæm.	vel	vel	vel	vel	vel	vel	sæm.	dáv.	ág.	ág.	71

Stögr: Stjarnan (*) þýðir að Oöyseyfs drápa hefir verid lesin í stöðinn fyrir Hebreöku.

A t h u g a s e m d.

Í 1ta árgangi Sunnanpóstsins blö. 76—80. og í 3ja árgangi hans blö. 8 og eptirf. og 61 og eptirf. hefi eg gétid um hverjir útskrifaö hafi úr Þesastada-skóla árin 1827—37. Eg bæti hér því við töblum fyrir 3 ár, sem fylgja þar nærst eptir, nl. ár 1838—40 um hlutfall þeirra útskrifudu nefnd ár í því opinbera lærdomsprófi (öen offentlige Exam.) á Þesastöðum, þá þeir útskrifudust. Ekki nema einstakir sem í eptirfylgjandi töblum eru nefnidir hafa enn siglt til Kaupmannahafnar Háököla; þeir sigla opt mörgum árum síðar enn þeir útskrifaö. En þó þeim sem sigla gangi verr í 1a lærdomsprófinu við Háökölann (Exam. Art.), enn þeim gæö hér þá þeir útskrifudust, er ekki furða, þegar þeir eiga að gjöra ökil fyrir því, sem þeir hafa numid á máli, sem ekki er þeirra mödurmal; fer ekki Stensborgurunum, sem einstöku sinnum koma til Kaupmannahafnar Háököla, líkt? Mundi ekki allöestum Donökum líka verða öirt um mál, ef svara ættu á þýöku?

T a b l a . a.

um það hvernig hverjum af þeim sem útskrifudust tókst í því opinbera lærdomsprófi þann 19ða—23ja
Maí 1838 í hverri lærdomsgrein útaf fyrir sig.

Læriveinanna nöfn.	I Lat.	Lat. Stíl.	Griöku.	Donöku.	D. Stíl.	Jal. Stíl.	Hebreöku.	Uöf. A. T.	Telærd.	Sagna= frædi.	Uöfr.	Jardmfr.	Alif.	Söfud= tala.
1. Guömundur Einaröon.	ág.	vel.	ág.	dáv.	vel	dáv.	ág. *	ág.	dáv.	ág.	ág.	ág.	ág.	96
2. Þórarinn Krifjánöon.	dáv.	vel	ág.	dáv.	vel	dáv.	dáv.	ág.	ág.	ág.	ág.	ág.	ág.	95
3. Siguröur P. Melsöed.	dáv.	vel	ág.	dáv.	vel	vel	ág.	ág.	áj.	ág.	ág.	ág.	dáv.	94
4. Guömundur E. Jónsen.	dáv.	vel	dáv.	dáv.	vel	vel	dáv.	dáv.	dáv.	dáv.	ág.	ág.	dáv.	87
5. Jón Austöerö.	dáv.	vel	vel	vel	vel	vel	dáv.	vel	dáv.	dáv.	ág.	ág.	ág.	84
6. Siggeir Pálöon.	vel	vel	vel	vel	dáv.	vel	dáv.	vel	vel	vel	dáv.	ág.	vel	77
7. Jón Austmann (privatöfi öólans.)	dáv.	vel	dáv.	vel	vel	vel	dáv.	vel	dáv.	dáv.	ág.	ág.	sæm.	83

T a b l a. b.

um það, hvernig hverjum af þeim sem útskrifudust tókst í því opinbera lærdómæprófi þann 21ta og 23ja — 25ta
Máji 1839 í hverri lærdómágrein útaf fyrir sig.

Lærifveinanna nöfn.	I Lat.	Lat. Stíl.	Grikk.	Donk.	D. Stíl.	Jsl. Stíl.	Hebreisk.	Utt. N. T.	Trlærd.	Sagna- frædi.	Uttfr.	Jardmfr.	Klist.	Söfud- tala.
1. Gísli Magnússon.	áa.	dáv.	áa.	áa.	dáv.	vel	áa.	áa.	áa.	áa.	áa.	áa.	áa.	102
2. Sigfús Jónsson.	dáv.	dáv.	áa.	dáv.	dáv.	dáv.	áa.	áa.	dáv.	áa.	áa.	áa.	áa.	98
3. Sigurdur Gunnarsson.	áa.	vel	áa.	áa.	vel	vel	áa.	áa.	áa.	áa.	áa.	áa.	áa.	98
4. Sigurdur Jóh. G. Hansen.	dáv.	vel	dáv.	dáv.	áa.	vel	dáv.	dáv.	dáv.	dáv.	áa.	áa.	áa.	90
5. Jón. Thorlacius.	dáv.	vel	vel	vel	vel	vel	dáv.	dáv.	dáv.	dáv.	áa.	áa.	áa.	85
6. Jón Sv. Paulsen.	dáv.	dáv.	dáv.	æm.	vel	vel	áa.	vel	vel	vel	vel	áa.	áa.	84
7. Magnús Mustmann.	vel	vel	vel	vel	vel	vel	áa.*	vel	dáv.	dáv.	dáv.	áa.	áa.	82
8. Magnús Jónsson.	æm.	æm.	æm.	vel	vel	æm.	vel	dáv.	dáv.	vel	áa.	æm.	áa.	70
9. Þorlákur Jónsson (privatili þéolang.)	vel	æm.	vel	vel	vel	vel	dáv.*	dáv.	vel	dáv.	dáv.	dáv.	vel	74

um það hvernig hverjum af þeim sem útskrifubúst, tókst í því opinbera lærdómsprófi þann 21ta — 23ja og 25ta — 26ta
Máji 1840 í hverri lærdómágrein útaf fyrir sig.

Þærifveinanna nöfn.	I Lat.	Lat. Stíl.	Grišku.	Donsku.	D. Stíl.	Jal. Stíl.	Hebreöku	Ugt. u. T.	Talærd.	Sagna- frædi.	Æfir.	Jardmfr.	Alif.	Seöud- tala.
1. Gíslí Jóhannesarson.	dáv.	vel	dáv.	dáv.	vel	dáv.	ág.	ág.	ág.	dáv.	ág.	ág.	ág.	93
2. Þjarni Þjarnason.	dáv.	vel	dáv.	dáv.	vel	dáv.	ág.	ág.	dáv.	dáv.	ág.	ág.	ág.	91
3. Jón Þórdarson.	vel	vel	dáv.	dáv.	vel	vel	dáv. *	dáv.	dáv.	ág.	ág.	ág.	ág.	87
4. Selgi Sigurdarson.	dáv.	vel	dáv.	vel	vel	vel	vel	dáv.	dáv.	ág.	ág.	ág.	ág.	87
5. Stefán Jónsson.	dáv.	vel	dáv.	vel	vel	vel	dáv.	dáv.	dáv.	vel	vel	vel	vel	80
6. Sveinbjörn Eíólfsson.	vel	vel	dáv.	dáv.	vel	vel	dáv. *	dáv.	vel	vel	dáv.	ág.	vel	80
7. Stefán Þjarnarson.	sæm.	vel	vel	vel	vel	vel	vel	vel	vel	dáv.	ág.	ág.	dáv.	76
8. Gíslí Þhorarensen.	dáv.	vel	vel	vel	vel	vel	dáv. *	dáv.	sæm.	vel	vel	vel	dáv.	75
9. Gudmundur Jónsson.	vel	vel	vel	sæm.	vel	vel	vel	sæm.	vel	dáv.	ág.	dáv.	dáv.	75

Stgr. þar sem stjarna (*) er í þessum þremur Töblum, þýðir að Odysseífs drápa hefir verið lesin í stáðin fyrir Hebreöku.

Merf. Af þeim sem útskrifaft hafa úr Þessastáða- skóla þau ár, sem Tablan B. a, b, c, sýnir, hafa eptirfylgjandi siglt til Kaupmannahafnar Háskóla; af þeim sem stáða:

§ Töblunni a. Nr. 3 og 4, sem báðir feingu í 1ta lærdómsprófi Háskólans **Haud illaudabilis**. Nr. 3 lagði sig ekki undir lærdómspróf Háskólans fyrir enn 1839; þarómóti hafði Jens Sigurdsson (Sivertsen) og Jón Jónsson (Þjarnsen) útskrifaft ár 1837 og Jón Eíólfsson 1835, á hverjum hinn fyrst nefndi fékk **Laudabilis**, hinir 2, **Haud illaudabilis** árið 1838.

§ Töblunni b. hefir Nr. 1 siglt, sem fékk 1839 **Laudabilis**; en þaradauki lagði sig undir 1ta Lærdómspróf Háskólans (**Exa. Art.**) sama ár Jón Sigurdsson (Sivertsen) útskrifaður 1837, er fékk **Laudabilis**, og Sigurdur (Sivert) Mælsted, hverð er getið, þá talad er um Töbluna a. héradosan.

§ Töblunni c. Nr. 4 og 8; er báðir feingu **Haud illaudabilis**. Að í Töblunni a. og b. nefnaft Privatistar skólans (aukalerisveinar) á það að merkja, að þessir hafi notid kénslu í skólanum, en verið óreglulegir; en effti kénari hans **Lector** hafi samt gefið þeim vitniðburð (**Testimonium dimissionis**). Ebr. hérvið S. P. Selmers Kjöbenhavn's Universitets Aarbog fyrir nefnd ár.